

Таким чином, у соціально-філософському вимірі колабораціонізм можна розглядати як стан індивідуальної та групової свідомості, що пов'язаний із цілеспрямованим прийняттям цінностей, правил та норм, які привнесені державою-окупантом на тимчасово загарбані території, та водночас як стратегію соціальної адаптації, що може включати як пасивне пристосування до нових реалій задля виживання, так і активне прислужування ворогові з метою поліпшення свого соціального становища.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-348-7-3>

«АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ» В МЕДИЧНИХ ЗВО УКРАЇНИ

Лапутько А. В.

*кандидат філософських наук,
викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Актуальною проблемою сьогодення є протидія корупції, й іншим проявом бездуховності, які є особливо обурливими і небезпечними в умовах воєнного стану в Україні. Тому важливе значення у боротьбі з корупцією має виховання у майбутніх фахівців з будь-якої галузі «певного імунітету» щодо запобіганні цих негативних явищ в їх професійному та суспільному житті.

Історично, професія лікаря пов'язана з гуманізмом, з людським ставленням до пацієнта. В працях Гіппократа обґрунтовано вказано на необхідність у наданні допомоги кожній людині, яка це потребує, рівного ставлення до пацієнта, незважаючи на їх матеріальний стан, соціальне становище, віросповідання, етнічну чи гендерну приналежність тощо. Тому профілактика означених проявів бездуховності має особливе значення при підготовці майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця – є одним з 10 закладів вищої освіти України, який взяв участь у запровадженні у навчальний процес дисципліни «Антикорупція та доброчесність», котра була розроблена Офісом доброчесності НАЗК України у межах проекту «Прозорі університети». У поточному

навчальному році понад 400 студентів-медиків 1–3 курсів різних спеціальностей з заохоченням почали вивчати цей курс.

Академічна доброчесність та протидія корупції в закладах вищої освіти – це комплексне питання, яке потребує ефективних інструментів, а також залежить від всіх суб'єктів освітнього процесу: адміністрації, науко-педагогічних працівників, студентів та допоміжного персоналу тощо.

В нашому університеті діє [1]:

– «Антикорупційна програма НМУ імені О.О.Богомольця», метою якої є сприяння вжиттю й посиленню заходів, спрямованих на запобігання корупції та боротьби з нею, а також для заохочення чесності, відповідальності та належного управління справами і державним майном НМУ;

– «Порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в НМУ», є уповноважена особа з антикорупційної діяльності, до якої також можна звернутися з порушенням вимог закону України «Про запобігання корупції», як через «телефон довіри», поштою, так і особисто;

– «Положення про комісію з питань біоетичної експертизи та етики наукових досліджень при НМУ імені О.О. Богомольця», метою якої є забезпечення захисту прав потенційних учасників біомедичних досліджень та підвищення науково-етичного рівня цих досліджень, до компетенції якої належить антиплагіатна перевірка на системі StrikePlagiarism.

Згідно Закону України «Про освіту», академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [2]. Це означає, що в процесі навчання, викладання чи досліджень, потрібно керуватися принципом чесності, достовірності, академічної відповідальності, згідно вимогам законодавства, і абсолютно неприйнятним – є плагіату, списування, фабрикація, перекручення, непрозоре оцінювання тощо.

Головним завданням цієї дисципліни – є сприяння формування у студентів цілісної системи знань про історію, засади, принципи та складові понять «корупція» та його вплив на різні сфери життя; розуміння поняття доброчесності, доброчесних стратегій поведінки і вмінь знаходити та критично аналізувати інформації, які, у майбутньому, допоможуть уникати корупції в повсякденному житті та діяти доброчесно в складних, неоднозначних життєвих ситуаціях.

Академічна доброчесність – це важливий критерій якості освіти, через те, що формування доброчесності в навчанні має важливе значення для створення позитивного та етичного університетського середовища, яке спроможне підготувати студентів до викликів сучасного суспільства та життя, оскільки майбутня професія студентів-медиків пов'язана з високим рівнем відповідальності за здоров'я та життя пацієнтів.

Література

1. Антикорупційні заходи. *НМУ імені О. О. Богомольця* : веб-сайт. URL: <https://nmuofficial.com/antykorporpcia> (дата звернення: 14.11.2023 р.).
2. Про освіту: Закон України від 05 вересн. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 15.11.2023 р.).
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 15.11.2023 р.).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-348-7-4>

УКРАЇНСЬКЕ ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

Леньов А. А.

аспірант

*Рівненський державний гуманітарний університет
м. Рівне, Україна*

Протягом останніх кількох десятиліть у соціальному житті Європи спостерігається поширення волонтерської діяльності. Так, приміром, за даними ООН, у сучасному світі волонтерить кожен восьмий житель планети, тобто 970 млн. людей, які щоденно й, що цікаво, на безоплатній основі долучаються до розв'язання різноманітних соціальних проблем [1]. Громадянські ініціативи спрямовані на взаємодопомогу ближньому та суспільно корисну діяльність, активно підтримують міжнародні організації та корпорації, державні установи і впливові некомерційні організації. Вони експлікують волонтерство як незмінну підвалину громадянського суспільства, свідченням чому може стати затверджена в Амстердамі у 2001 році Загальна Декларація